

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การทำพานบายศรี กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอขามศรีสุราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้วิจัยนำเสนอขั้นตอนในการศึกษาค้นคว้าและสรุปดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมุติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปผลการวิจัย
7. อภิปรายผล
8. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.1 เพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การทำพานบายศรี กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 1.2 เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การทำพานบายศรี ให้มีประสิทธิภาพ 80/80
- 1.3 เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การทำพานบายศรี กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 1.4 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนจากหลักสูตรท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้น
- 1.5 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ภูมิปัญญาท้องถิ่น และผู้ปกครอง ต่อหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การทำพานบายศรี

2. สมมติฐานของการวิจัย

- 2.1 หลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การทำพานบายศรี ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
- 2.2 แผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ 80/80
- 2.3 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหลังจากใช้หลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การทำพานบายศรี
- 2.4 ความพึงพอใจของนักเรียน ภูมิปัญญาท้องถิ่น และผู้ปกครองต่อหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การทำพานบายศรี อยู่ในระดับ มาก

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- 3.1 สำรวจความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเป็นการวิเคราะห์ สังเคราะห์ สภาพปัญหาความต้องการของท้องถิ่นในด้านเศรษฐกิจ สังคมและความเป็นอยู่ของท้องถิ่น ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีในท้องถิ่นซึ่งเป็นตัวกำหนดแนวทางหรือสภาพที่ต้องการที่ให้เกิดกับผู้เรียน ในจุดประสงค์การเรียนในขั้นตอนการสร้างหลักสูตรของ นิคม ชมภูหลง(2546 : 111)
- 3.2 จัดทำหลักสูตรฉบับร่าง เปิดโอกาสให้ชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ ขั้นตอน วิธีใช้วัสดุอุปกรณ์ และศึกษาคำอธิบายรายวิชาจากหลักสูตรแม่บท กำหนดหลักการ จุดประสงค์ โครงสร้าง และเนื้อหา พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน แบบวัดผลงานและแบบวัดความพึงพอใจ ของนักเรียน ภูมิปัญญาท้องถิ่น และผู้ปกครองต่อหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องการทำพานบายศรี
- 3.3 ตรวจสอบหลักสูตรฉบับร่าง เป็นการเสนอหลักสูตรที่จัดทำขึ้นต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาคุณภาพและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรทั้งฉบับก่อนนำหลักสูตรไปทดลองใช้
  - 3.3.1 หลักสูตรฉบับร่างประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 ด้าน คือ ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างด้านเนื้อหาของหลักสูตร อัตราเวลาเรียน ด้านสื่อ-วัสดุอุปกรณ์ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผลประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีการของลิเคอร์ท์

3.3.2 แผนการจัดการเรียนรู้ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 ด้านคือด้านสาระสำคัญ ด้านผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ด้านสาระการเรียนรู้ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล ประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีการของลิเคอร์ท์

3.3.3 เอกสารประกอบหลักสูตรอื่นๆ ได้แก่ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้วิธีประเมินแบบวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา วิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบ โดยการหาค่าอำนาจจำแนกและหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ส่วนแบบวัดทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียน แบบสอบถามความพึงพอใจและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ใช้วิธีปรีกษาผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 8 ชนิด ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
2. หลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การทำพานบายศรี กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ค้นคว้าและสร้างขึ้นและประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน
3. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การทำพานบายศรี กลุ่ม สาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น โดยวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ตามเกณฑ์ 80/80 และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน
4. แบบวัดทักษะและกระบวนการในการปฏิบัติ เป็นแบบที่ใช้วัดทักษะการปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียน
5. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การทำพานบายศรี กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบทดสอบปรนัยเลือกตอบ แบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
6. แบบสอบถามความพึงพอใจ ที่มีต่อหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การทำพานบายศรี
  - 6.1 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน
  - 6.2 แบบสอบถามความพึงพอใจของภูมิปัญญาท้องถิ่น
  - 6.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ผลการประเมินหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำพานบายศรี กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้สถิติพื้นฐานคือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 วิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การทำพานบายศรี กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สถิติพื้นฐานคือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 วิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้โดยการหาค่า (E.I.)

5.4 วิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้สถิติทดสอบ (t-test)

5.5 วิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนรู้เรื่อง การทำพานบายศรี กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้สถิติพื้นฐานคือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6. สรุปผลการวิจัย

6.1 ผลการศึกษาความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของนักเรียน ผู้ปกครอง และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความเห็นสอดคล้องกันคือ มีความต้องการให้มีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำพานบายศรี ร้อยละ 65.57 เพราะเป็นงานที่ชุมชนให้ความสนใจ และปฏิบัติสืบต่อกันมาเป็นเวลานาน จึงเห็นควรที่จะพัฒนาและอนุรักษ์ต่อไป

6.2 ผลการวิเคราะห์หลักสูตรท้องถิ่นของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำหลักสูตรไปทดลองใช้ ซึ่งประเมิน 6 ด้าน คือด้าน จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ด้านเนื้อหา ด้านอัตราเวลาเรียน ด้านสื่อ - วัสดุอุปกรณ์ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ปรากฏว่าหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการทำพานบายศรี ที่พัฒนาขึ้นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 ซึ่งมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด

6.3 ผลการวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การทำพานบายศรี กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏว่า ผลการวิเคราะห์

แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การทำพานบายศรี กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 87.09 / 83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้
 ซึ่งหมายความว่า แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การทำพานบายศรี มีประสิทธิภาพ

6.4 ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ หลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การทำ
 พานบายศรี มีค่าเท่ากับ 0.7263 นั่นคือผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นคิดเป็น
 ร้อยละ 72.63

6.5 ผลการวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การทำพานบายศรี กลุ่มสาระการ
 เรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6.6 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง
 การทำพานบายศรี กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 ซึ่งนักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรอยู่ในระดับ มากที่สุด แสดงว่า
 หลักสูตรท้องถิ่น ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน

6.7 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีหลักสูตรท้องถิ่น
 เรื่อง การทำพานบายศรี กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษา
 ปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.92 ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรอยู่ในระดับ
 มากที่สุด แสดงว่า หลักสูตรท้องถิ่น ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับความต้องการ
 ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

6.8 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง
 การทำพานบายศรี กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 ซึ่งผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรอยู่ในระดับ มากที่สุด แสดงว่า
 หลักสูตรท้องถิ่นที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง

7. อภิปรายผล

7.1 ผลการประเมินหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำพานบายศรี โดยผู้เชี่ยวชาญก่อนที่
 จะนำหลักสูตร ไปทดลองใช้ ผลปรากฏมีค่าเฉลี่ย 4.77 ซึ่งสรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็น
 ต่อหลักสูตรท้องถิ่นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการจัดทำหลักสูตร
 ท้องถิ่นได้นำเอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาเป็นสื่อในการเรียนการสอน และเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึก
 ปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตาม

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยเริ่มจากการสำรวจความต้องการของชุมชนคือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 5 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 28 คน และนักเรียน จำนวน 28 คน ได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบริบทของชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ การบวนการทำพานบายศรี โดยศึกษาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น มาประมวลรวบรวมเขียนเป็นหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำพานบายศรี แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ด้านเนื้อหา ด้านอัตราเวลาเรียน ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตร แก่ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ จึงนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มทดลอง โดยความร่วมมือของภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้วิธีการบรรยาย สาธิต ทุกขั้นตอนตามกระบวนการ จนสำเร็จเป็นชิ้นงาน ผลจากการทดลองสามารถพัฒนาผู้เรียน ทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ผลการประเมินหลักสูตรท้องถิ่นสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำพานบายศรี กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ ซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนและท้องถิ่น จึงเป็นเหตุผลที่เชื่อมั่นได้ว่าหลักสูตรท้องถิ่นที่ผู้วิจัย ได้พัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของสังคม และความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับ ไปใช้ในประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามและใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมงคล แก้วพะเนา (2545 : บทคัดย่อ) และพุลศรี ศรีสมบูรณ์ (2545 : บทคัดย่อ) ซึ่งพบว่าหลักสูตรท้องถิ่นมีความเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และกิจกรรมการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับผู้เรียนอยู่ในระดับ มากที่สุด

7.2 ผลการประเมินประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การทำพานบายศรี กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 87.09 / 83.33 หมายความว่านักเรียนทุกคนมีค่าเฉลี่ยจากการวัดผลระหว่างเรียน คิดเป็นร้อยละ 87.09 และคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 83.33 แสดงว่าหลักสูตรท้องถิ่นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจาก การตั้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลและประเมินผล โดยผู้วิจัยได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้พฤติกรรมในการเรียนรู้ชั้นสูง เช่น การสาธิต การอธิบาย และได้ใช้ชนิดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับสูง เช่น การเรียนรู้ทักษะ

การแก้ปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสงกรานต์ จำปาบุรี (2544 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและกิจกรรมการเรียนการสอน มีความเหมาะสมกับผู้เรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

7.3 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การทำพานบายศรี กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ได้ค่า t เท่ากับ 42.315 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง คิดเป็นร้อยละ 72.63 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสงกรานต์ จำปาบุรี (2544 : บทคัดย่อ) ที่พบว่านักเรียนที่เรียนจากแผนการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ การที่แผนการเรียนรู้ที่ผู้วิจัย สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ เนื่องจาก

1. แผนการจัดการเรียนรู้สร้างตามขั้นตอนและกระบวนการ โดยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ และผ่านการพิจารณาเพื่อปรับปรุงแก้ไข จากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของสุชาดา วิทยุฒิ (2539 : 3) ที่ว่า ในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ครูจะต้องศึกษาอย่างกว้างขวาง และทำความเข้าใจอย่างเพียงพอที่จะทำแผนการจัดการเรียนรู้และมีการตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของขั้นตอนการสอนในแผนการจัดการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ
2. แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีรายละเอียดชัดเจนในด้านกิจกรรมของนักเรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างแท้จริง ทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตน และได้มีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่มรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย นักเรียนได้เรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : 133) ที่ว่าการเขียนแผนการเรียนรู้ที่ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นนักเรียนต้องเป็นผู้ปฏิบัติมากที่สุด ครูเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะส่งเสริมหรือกระตุ้นให้กิจกรรมดำเนินตามความมุ่งหมาย เปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นผู้ค้นหาคำตอบหรือทำสำเร็จด้วยตนเอง เน้นทักษะกระบวนการมุ่งให้นักเรียนรับรู้และนำไปใช้จริง เป็นกิจกรรมส่งเสริมและใช้วัสดุ - อุปกรณ์ที่หาได้ในท้องถิ่น

7.4 ผลการวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำพานบายศรี กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 ซึ่งสรุปได้ว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด

อาจเป็นเพราะ หลักสูตรท้องถิ่นที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นเรื่องที่น่าสนใจ จึงมีแรงจูงใจให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และสามารถนำเอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ นอกจากนี้กิจกรรมการเรียนการสอนยังส่งเสริมให้นักเรียนได้ร่วมวางแผนการทำงาน ทำงานเป็นกลุ่ม นักเรียนได้ปฏิบัติงานตามความสามารถของตนส่งผลให้นักเรียนพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด

7.5 ผลการวัดความพึงพอใจของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีต่อการสอน เรื่อง การทำพานบายศรี กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.92 ซึ่งสรุปได้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด อาจเป็นเพราะ หลักสูตรท้องถิ่นที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นงานที่ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วม จึงเป็นแรงจูงใจให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นต้องการที่ถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียน เพื่อเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีอันดีงาม จึงส่งผลให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด

7.6 ผลการวัดความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการสอน เรื่อง การทำพานบายศรี กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 ซึ่งสรุปได้ว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด อาจเป็นเพราะ หลักสูตรท้องถิ่นที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นงานที่ผู้ปกครองมีความภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมทำหลักสูตร จึงเป็นแรงจูงใจให้ผู้ปกครองมีความต้องการให้โรงเรียนและภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียน เพื่อเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีอันดีงาม จึงส่งผลให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

8.1.1 การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น และแผนการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเกิดจากความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่น

8.1.2 ก่อนนำหลักสูตรไปใช้ ควรนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปหาอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นก่อน เพื่อให้ได้แบบทดสอบที่มีคุณภาพ

8.1.3 ครูที่จะนำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้ สภาพท้องถิ่นต้องมีลักษณะและวัฒนธรรม ประเพณีคล้ายคลึงกับ โรงเรียนบ้านหนองแวง

8.1.4 ครูและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่จะทำการสอนตามหลักสูตรจะต้องศึกษาวัสดุ อุปกรณ์การใช้ และกระบวนการทำพานบายศรีให้มีความรู้ ความชำนาญก่อนที่จะทำการสอน หลักสูตรนี้

8.1.5 สื่อการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์ต้องสามารถหาได้ในท้องถิ่น และเพียงพอสำหรับให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง

8.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

8.2.1 ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยีให้หลากหลายและเหมาะสมกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น

8.2.2 ควรนำหลักสูตรท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้นไปใช้กับโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อความเหมาะสม และนำมาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

8.2.3 ควรมีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในเรื่องกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น เพื่อเป็นการปรับปรุงอนุรักษ์ สืบทอดแก่ชนรุ่นหลังต่อไป